

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo vertinimo tarnyba
prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

(pagal ES direktyvos (2013/34/ES) pakeitimus)

2017 vasaris-kovas

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

2

Patvirtinti **naujos redakcijos** pavyzdinis sąskaitų planas ir verslo apskaitos standartai:

Pavyzdinis sąskaitų planas

1 VAS	„Finansinė atskaitomybė“
2 VAS	„Balansas“
3 VAS	„Pelno (nuostolių) ataskaita“
4 VAS	„Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“
6 VAS	„Aiškinamasis raštas“
10 VAS	„Pajamos“
11 VAS	„Sąnaudos“
16 VAS	„Konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir investicijos į patronuojamąsias įmones“
19 VAS	„Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei poataskaitiniai įvykiai“
28 VAS	„Įmonių likvidavimas“
29 VAS	„Tarpinė finansinė atskaitomybė“

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

3

Patvirtinti šių verslo apskaitos standartų **pakeitimai**:

5 VAS „Pinigų srautų ataskaita“

8 VAS „Nuosavas kapitalas“

12 VAS „Ilgalaikis materialusis turtas“

13 VAS „Nematerialusis turtas“

14 VAS „Verslo jungimai“

15 VAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones“

17 VAS „Biologinis turtas“

18 VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“

20 VAS „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“

22 VAS „Užsienio valiutos kurso pasikeitimas“

24 VAS „Pelno mokestis“

26 VAS „Išvestinės finansinės priemonės“

35 VAS „Įmonių pertvarkymas“

38 VAS „Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų buhalterinė apskaita ir finansinės ataskaitos“

41 VAS „Įmonių skaidymas“

30 VAS „Susiję asmenys“ panaikintas.

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

4

Labai mažos įmonės

Trumpas
balansas

Paaiškinimai prie balanso
(išskirtiniais atvejais pgl.
2 VAS)

Trumpa
P (N)
ataskaita

➤ Trumpoje P(N) ataskaitoje sąnaudos pateikiamos pagal jų pobūdį, o ne kaip įprasta pagal jų paskirtį

NK pokyčių
ataskaita

➤ Labai mažos įmonės, kurios pasirinko rengti nurodytą finansinių ataskaitų rinkinį, atlikdamos paskesnę investicinio, biologinio ir finansinio turto, finansinių įsipareigojimų ir išvestinių finansinių priemonių vertinimą netaiko tikrosios vertės būdo.

Pinigų srautų
ataskaita

➤ Labai mažos įmonės, kurios nepasirenka nurodyto finansinių ataskaitų rinkinio, taiko tokius pačius finansinių ataskaitų sudarymo ir apskaitos tvarkymo reikalavimus, kaip ir mažos įmonės.

Aiškinamasis
raštas

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

5

Mažos įmonės

Balansas

P(N)
ataskaita

NK pokyčių
ataskaita

Pinigų srautų
ataskaita

Siauras
aiškinamasis
raštas

Sutrumpintas
balansas

arba

- P(N) ataskaitoje sąnaudos pateikiamos pagal jų paskirtį ir yra vienoda visoms (mažoms (93%), vidutinėms, didelėms ir valstybės ir savivaldybės įmonėms):
 - Pasipildė eilute Biologinio turto TV pokytis
 - Finansinė ir investicinė veikla atskleidžia detalai pagal pobūdį
- Balansas vienodas visoms įmonėms (išimtis – valstybės įmonės). Pasipildė :
 - Biologinio turto eilute
 - Ateinančių laikotarpių pajamų / sąnaudų ir sukauptų pajamų / sąnaudų eilutėmis
- Mažos įmonės **savo nuožiūra** taip pat gali pasirinkti sudaryti pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitas.

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

6

Vidutinės, didelės ir viešo intereso įmonės

Balansas

P(N) ataskaita

NK pokyčių
ataskaita

Pinigų srautų
ataskaita

Aiškinamasis
raštas

- Aiškinamasis raštas plečiasi didėjant įmonės kategorijai
- ĮFA įst. 4 str. 9.: **VII, valstybės ir savivaldybės įmonėms visais atvejais taikomi tokie patys reikalavimai kaip didelėms įmonėms**

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

7

1-asis VAS „Finansinė atskaitomybė“

FORMOS NEBE PAVYZDINĖS, O PRIVALOMOS

- VAS nustatytos finansinių ataskaitų formos ir jose pateikti **straipsniai yra privalomi**, kai teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka finansinės atskaitos skelbiamos viešai Juridinių asmenų registre.
- Įmonės **savo nuožiūra negali**:
 - **keisti** nustatytų finansinių ataskaitų formų,
 - **įrašyti** kitokius straipsnių pavadinimus,
 - **įterpti** naujus ar išbraukti esamus straipsnius,
 - **juos pergrupuoti** net ir tuo atveju, kai juose nurodytos sumos lygios nuliui.

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

8

1-asis VAS „Finansinė atskaitomybė“

- Finansinių ataskaitų formose privalomų straipsnių sumas galima išskaidyti į smulkesnes sudėtinės dalis ir parodyti atskirose eilutėse ir stulpeliuose **tik tuo atveju, jei** yra šios **dvi sąlygos**:
 - to reikia dėl įmonės veiklos specifikos;
 - būtina norint pateikti tikrą ir teisingą informaciją apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą.

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

9

1-asis VAS „Finansinė atskaitomybė“

Finansinėse ataskaitose turi būti nurodoma:

- Ataskaitas teikiančios įmonės **teisinė forma**, pavadinimas, kodas, buveinė (adresas), **registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys**. Jei įmonė likviduojama, reorganizuojama ar yra bankrutavusi, nurodomas jos **teisinis statusas**.
- Finansines ataskaitas pasirašančio įmonės **vadovo ir vyriausiojo buhalterio (buhalterio) arba kito asmens**, kuris pagal Buhalterinės apskaitos įstatymą gali tvarkyti įmonės buhalterinę apskaitą, **pareigos, vardas ir pavardė**.

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

10

NAUJOVĖS BALANSE:

- Turtui priskiriamas ilgalaikis turtas, trumpalaikis turtas, ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos, kurios neskirstomos į ilgalaikes ir trumpalaikes. Dėl to keičiasi ir avansų registravimo tvarka.
- Įsipareigojimams priskiriamos dotacijos ir subsidijos (toliau – dotacijos), atidėjiniai, sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos, kurios neskirstomos į ilgalaikes ir trumpalaikes, mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai.
- Atidėtų mokesčių įsipareigojimai dabar rodomi prie atidėjinių.
- Biologinis turtas neberodomas kaip tarpinė kategorija tarp trumpalaikio ir ilgalaikio turto.
- Plečiasi gautinų ir mokėtinų sumų standartinė detalizacija (įmonių grupės įmonių, asocijuotųjų įmonių, pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos).

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

11

DĖMESIO! 20 p. nurodo, kad kai labai mažos įmonės pasirenka rengti trumpą balansą ir todėl nerengia aiškinamojo rašto, jos **po trumpu balansu (PRIEDE) pateikia, jei turi, tokią informaciją:**

- Balanse neparodytų finansinių pasižadėjimų, garantijų, neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto bendras sumas, nurodo visų reikšmingų užstatų rūšį ir pobūdį.
- Visus pasižadėjimus, susijusius su pensijomis pagal ilgalaikio atlygio planus, įmonių grupės įmonėmis, pagal jungtinės veiklos sutartį kontroliuojamomis bendrosiomis įmonėmis arba asocijuotosiomis įmonėmis.

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

12

- ▶ Įmonės vadovui, valdymo ir priežiūros organų nariams išmokėtų avansų ir suteiktų paskolų sumas, nurodo palūkanų normas, pagrindines paskolų sąlygas ir visas sugrąžintas, nurašytas arba atsisakytas sumas, taip pat už šiuos asmenis teikiant visų rūšių garantijas įmonės prisiimtų pasižadėjimų sumą, atskirai nurodo įmonės vadovui, valdymo ir priežiūros organų nariams tenkančią sumą.
- ▶ Apie savas akcijas:
 - ▶ Visų įmonės įsigytų ir turimų savų akcijų skaičių, jų nominaliąją vertę ir įstatinio kapitalo dalį, kurią tos akcijos sudaro.
 - ▶ Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičių, jų nominaliąją vertę ir įstatinio kapitalo dalį, kurią tos akcijos sudaro.
 - ▶ Jeigu savos akcijos įsigyjamos ar perleidžiamos už užmokestį, jų apmokėjimą.
 - ▶ Įmonės savų akcijų įsigijimo per ataskaitinį laikotarpį priežastis.

DĖMESIO! Pavyzdys yra 2 VAS 20 p. metodinėse rekomendacijose!

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

13

2-asis VAS „Balansas“

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ BALANSAS

NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

- **D. NUOSAVAS KAPITALAS**
- **1. ĮMONĖS SAVININKO KAPITALAS**
- **2. TURTA, KURIS PAGAL ĮSTATYMUS GALI BŪTI TIK VALSTYBĖS NUOSAVYBĖ, ATITINKANTIS KAPITALAS**
- **3. CENTRALIZUOTAI VALDOMĄ VALSTYBĖS TURTA ATITINKANTIS KAPITALAS**

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

14

NAUJOVĖS TRUMPOJE P(N) ATASKAITOJE

- Sąnaudos skirstomos pagal pobūdį ir jų perskirstyti pagal paskirtį nereikia (išimtis pagal 10 VAS)
 - **3. Įsigytos atsargos ir sunaudoti išteklių;**
 - **4. Atsargų likučio pokytis;**
 - **5. Su darbo santykiais susijusios sąnaudos;**
 - **6. Nusidėvėjimas, amortizacija ir turto vertės sumažėjimas;**
 - **7. Kitos sąnaudos**
- Atsargų sąnaudos apskaičiuojamos įsigytų atsargų sumą koreguojant atsargų likučio pokyčio suma 4-oje eilutėje
- Įsigytos atsargos – žaliavų, medžiagų, komplektavimo detalių, prekių, skirtų perparduoti, savikaina
- **Sunaudoti išteklių** - gamybos, prekybos ar paslaugų įmonės veiklą užtikrinančių materialinių išteklių (pvz. materialiniam ištekliams labai maža įmonė gali priskirti energijos išteklius (elektros, vandens, tepalų, dujų ar kitokio kuro), biuro reikmenis, su ilgalaikio turto eksploatacija (komunalinės, apsaugos, ryšio paslaugos), priežiūra ar remontu susijusius išteklius)
- **Apskaitos politikoje turi būti numatyta, kokie išteklių bus priskiriami** įmonės veiklą užtikrinantiems materialiniams ištekliams ir kokios sąnaudos bus priskiriamos su gaminama produkcija, parduodamomis prekėmis ar teikiamomis paslaugomis susijusioms sąnaudoms

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

15

NAUJOVĖS P(N) ATASKAITOJE

- Faktiškai lieka tik viena standartinė P (N) forma
- Formoje panaikintos suminės eilutės (veiklos sąnaudos, tipinės/įprastinės veiklos rezultatas, finansinės ir investicinės veiklos rezultatas, pagautės ir netekimų)
- Atsiranda atskira eilutė dėl biologinio turto TV pokyčio visoms įmonėms
- Kita veikla pateikiama viena eilute
- Finansinė ir investicinė veikla detalizuojama per privalomas 5 eilutes (Investicijų į patronuojančiosios, patronuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių akcijas pajamos; Kitų ilgalaikių investicijų ir paskolų pajamos; Kitos palūkanų ir panašios pajamos; Finansinio turto ir trumpalaikių investicijų vertės sumažėjimas; Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos)
- **DĖMESIO!** Sąnaudos įrašomos skliaustuose arba su minuso ženklu.
- **Neliko** P (N) ataskaitos formos, skirtos tik **žemės ūkio įmonėms**

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

16

29 VAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“

NAUJOVĖS NK POKYČIŲ ATASKAITOJE

- Supaprastinta informacijos pateikimo tvarka NK pokyčių ataskaitoje:
 - užpraėjusių finansinių metų likučiai,
 - pokyčiai per praėjusius finansinius metus (*nereikia išskirti praėjusių finansinių metų atitinkamo tarpinio ataskaitinio laikotarpio duomenų*),
 - praėjusių finansinių metų likučiai,
 - pokyčiai per tarpinį ataskaitinį laikotarpį ir
 - paskutinės tarpinio ataskaitinio laikotarpio dienos likučiai

2014-12-31

Pokytis už
2015

2015-12-31

Pokytis už
2016 I-III
ketv.

2016-09-30

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

17

5 VAS „Pinigų srautų ataskaita“

NAUJOVĖS PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOJE

- **Daugiausia pakeitimų** atlikta **netiesioginiu** būdu sudaromos pinigų srautų ataskaitos formoje
- Atsižvelgiant į Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo nuostatas dėl į biudžetą mokamos pelno dalies ir valstybės įmonių klausimus, kaip parodyti šią pelno dalį, valstybės ir savivaldybės įmonių pinigų srautų ataskaitos finansinės veiklos pinigų srautai papildyti nauja **3.1.2** eilute *I valstybės ar savivaldybės biudžetą mokama įmonės pelno įmoka.*

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

18

PAGRINDINĖS NAUJOVĖS KITUOSE VAS

- Pagal **12 VAS** „Ilgalaikis materialusis turtas“ prie žemės ir pastatų, statinių rodomos ir **įsigytos teisės į juos**. Įsigytos teisės turėtų būti nudėvimos per teisių galiojimo laiką.
- Pagal **13 VAS** „Nematerialusis turtas“ nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiko įvertinimas tampa nepatikimas, jei naudingo tarnavimo laikas ilgas. **Dėl to nematerialiojo turto – plėtros darbų ir prestižo – naudingo tarnavimo laikas, per kurį turtas amortizuojamas, turėtų būti ne ilgesnis kaip 5 metai. Jei yra patikimų įrodymų, kad nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas bus ilgesnis, įmonė gali nustatyti ilgesnį naudingo tarnavimo laiką.**
- Pagal **14 VAS** „Verslo jungimai“:
 - prestižas turi būti amortizuojamas per ilgesnį negu 5 metų prestižo amortizacijos laiką, **jeigu įmonė turi patikimų įrodymų, kad šio turto naudingo tarnavimo laikas bus ilgesnis.**

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

19

PAGRINDINĖS NAUJOVĖS KITUOSE VAS

- ▶ gali būti atvejų, kai viena įmonių grupės patronuojamoji įmonė turi įsigijusi kitos patronuojamosios įmonės akcijų. Jungiant šias bendro pavaldumo įmones, turi būti eliminuojama įsigytosios patronuojamosios įmonės, kurios akcijas yra įsigijusi kita patronuojamoji įmonė, nuosavo kapitalo dalis, proporcinga įsigijusiai įmonei priklausančių įsigytosios įmonės akcijų daliai, ir įsigijusios patronuojamosios įmonės balansinė tų akcijų vertė. Jei akcijų balansinė vertė buvo didesnė ar mažesnė negu jų nominali vertė, eliminuojant investiciją, susidariusiu skirtumu atitinkamai mažinama ar didinama nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).
- ▶ Pagal **15 VAS** „Investicijos į asocijuotąsias įmones“
 - ▶ jeigu konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose investicijos į asocijuotąsias įmones parodomos nuosavybės metodu, tai įsigytos investicijos, užregistruotos įsigijimo savikaina, vertė vėliau didinama ar mažinama tos asocijuotosios įmonės grynojo turto dalies pokyčiais, įvykusiais po įsigijimo. **Konsoliduotojoje pelno (nuostolių) ataskaitoje dividendų pajamos nerodomas, o gautinų ar gautų dividendų suma sumažina investicijos balansinę vertę.**

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

20

- jei asocijuotoji įmonė yra kitos įmonių grupės patronuojančioji įmonė, investuotojo konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose investicijos į asocijuotąją įmonę vertė nuosavybės metodu nustatoma pagal asocijuotosios įmonės, kaip kitos įmonių grupės patronuojančiosios įmonės, rengiamas konsoliduotąsias finansines ataskaitas.
- Pagal **17 VAS** „Biologinis turtas“ labai maža įmonė, rengianti trumpą balansą ir trumpa P (N) ataskaitą, **pirmą kartą pripažindama ir paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną vertindama biologinį turtą, o iš jo gautus žemės ūkio produktus pirminio pripažinimo metu, naudoja įsigijimo (pasigaminimo) savikainos būdą.**
- Pagal **18 VAS** „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ yra **naujas** standarto **skyrius** „XIII. LABAI MAŽOMS ĮMONĖMS TAIKOMOS IŠIMTYS“.

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

21

- Pagal **38 VAS** „Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų buhalterinė apskaita ir finansinės ataskaitos“ **kai teisės aktų nustatyta tvarka baigiamos įmonės likvidavimo procedūros, rengiamos likvidavimo pabaigos finansinės ataskaitos. Jei įmonės likvidavimo pabaigoje lieka neparduoto, nepaskirstyto turto, toks turtas nurašomas. Dėl turto nurašymo atsiradęs nuostolis parodomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Jei likvidavimo pabaigoje įmonė negalėjo atsiskaityti su visais kreditoriais ir liko neįvykdytų įsipareigojimų, tokie įsipareigojimai nenurašomi, o parodomi likvidavimo pabaigos balanso įsipareigojimų straipsniuose. Jei ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įmonės likvidavimas nėra baigtas, sudaromos likviduojamos įmonės metinės finansinės ataskaitos. Likviduojamos įmonės finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis nesiskiria nuo metinių finansinių ataskaitų rinkinio.**

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo

22

apskaitos standartų taikymo klausimai

Pakuočių užstatų apskaita parduodant

- Parduodant prekę, kuriai taikoma *užstato sistema*, **gautas ir** sąskaitoje faktūroje, kasos aparato kvite ar kitame apskaitos dokumente **atskirai nurodytas pakuotės užstatas** įmonės apskaitoje registruojamas kaip gautas avansas:
 - D 271 Sąskaitos bankuose, D 272 Kasa
 - K 442 Gauti avansai (pakuočių užstatai)
- Atsižvelgdama į konkrečias sąlygas **įmonė pasirenka, kurioje buhalterinėje sąskaitoje – 442 Gauti avansai ar 244 Kitos gautinos skolos – registruos** už gražintas pakuotes pirkėjams išmokėtas sumas.
- Pavyzdžiui, veiklą pradedanti įmonė tikisi, kad veiklos pradžioje išmokos už priimtas pakuotes viršys parduodant prekes gaunamų užstatų sumą

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

23

Pakuočių užstatų apskaita parduodant

- **Jei už priimtas pakuotes išmokėtos sumos registruojamos 244 sąskaitoje *Kitos gautinos skolos*, sudarant finansines ataskaitas paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną **daromi koreguojamieji įrašai:****

 - D 442 Gauti avansai (pakuočių užstatai)
 - K 244 Kitos gautinos skolos (pakuočių užstatai)

- Kai parduodant prekes gautų užstatų suma paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną viršija už priimtas pakuotes išmokėtų užstatų sumą, tai **sudarant finansines ataskaitas perviršio suma parodoma balanso per vienus metus mokėtinų sumų ir kitų trumpalaikių įsipareigojimų straipsnyje.**

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

24 **Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimas-18 VAS**

- Jei gryniesi būsimieji pinigų srautai yra neperiodiniai, skiriasi atskirais laikotarpiais mokėtinų ar gautinų sumų dydžiai ar galutiniai būsimieji pinigų srautai priklauso nuo skirtingų sutarties sąlygų įgyvendinimo, rekomenduotina taikyti sudėtingesnę diskontavimo formulę atsižvelgiant į dienų skaičių:
- $PS_{NPV} = PS_1 : (1 + i)^{1/365} + PS_2 : (1 + i)^{2/365} + \dots + PS_n : (1 + i)^{n/365}$,
- kur
- PS_{NPV} – diskontuotų grynujų pinigų srautų dabartinė vertė;
- $PS_1 \dots PS_n$ – 1-ojo – n-ojo laikotarpio gryniesi būsimi pinigų srautai;
- i – metinė rinkos palūkanų norma;
- $1 \dots n$ – dienų skaičius iki grynujų būsimų pinigų srautų gavimo / mokėjimo
- Tokio diskontavimo pavyzdžių pateikta 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ metodinių rekomendacijų 32.2 papunkčio 4 ir 5 pavyzdžiuose ir 36.2 papunkčio 2 ir 3 pavyzdžiuose, kuriuose aiškinamas finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos apskaičiavimas.

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

25

Biologinio turto apskaita-17 VAS

- Po Apskaitos direktyvos reikalavimų perkėlimo, **biologinis turtas privalo būti skaidomas į trumpalaikį ir ilgalaikį biologinį turta**
- Ilgalaikiam biologiniam turtui turėtų būti priskiriami ir **produktyvieji bei darbiniai gyvuliai** (iki šiol tik daugiamečiai sodiniai, pvz. vaismedžiai)
- Įmonės savo apskaitos politikoje turi aprašyti, kokiai gyvulio biologinės transformacijos stadijai pasibaigus jo **sukaupta vertė bus perkelta** iš trumpalaikio (pvz. telyčia) **į ilgalaikį turta** (pvz. karvė)
- **sukauptų** gyvulių ir žemės ūkio produkcijos **auginimo išlaidų registravimo trumpalaikio turto straipsniuose**

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

26

Biologinio turto apskaita-17 VAS

- 17 VAS metodinėse rekomendacijose pateikti pavyzdžių dėl:
 - **įsigijimo savikainos būdu** apskaitomo biologinio turto vertės pokyčio **dėl prieaugio** (kintanti turto savikaina transformacijos laikotarpiu)
 - **tikrosios vertės būdu** apskaitomo biologinio turto **vertės pokyčio registravimo pirminio pripažinimo metu ir vėliau** (vertinat prieauglio TV pokytį gali būti atsižvelgiama arba neatsižvelgiama į ataskaitiniu laikotarpiu patirtų auginimo išlaidų sumą. Jei atsižvelgiama - jos yra eliminuojamos iš TV pokyčio sumos, jei neatsižvelgiama - ataskaitinio laikotarpio auginimo išlaidų suma yra atskirai pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje)

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

27

Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos

- **Ateinančių laikotarpių sąnaudos** - kai įmonė sumoka už būsimais laikotarpiais **teiktinas tęstinio pobūdžio paslaugas**, už kurias sumokėtos sumos bus tolygiai pripažįstamos sąnaudomis ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, kai bus patiriamos
- **Sukauptos pajamos** – kai pajamomis pripažįstamos sumos, dėl kurių skolininkas prisiima įsipareigojimą sumokėti ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais už įmonės per tam tikrą laikotarpį **teikiamas tęstinio pobūdžio paslaugas**, už kurias uždirbtos pajamos kaupiamos tolygiai arba atsižvelgiant į paslaugų įvykdymo lygį.

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

28

Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos

Taikytina

- draudimo įmokoms už ilgalaikes draudimo sutartis
- leidinių prenumeratai
- statybos ir kitoms ilgalaikėms sutartims (pajamų pripažinimas pagal darbų įvykdymo lygį)

Netaikytina

- sumokėtiems avansams pagal trumpalaikes sutartis
- pajamoms pagal trumpalaikes sutartis
- atliktiems darbams, kurių užsakovas nepripažįsta

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

29

Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

- **Sukauptos sąnaudos** - už **gautas tęstines paslaugas** įmonės sąnaudomis tolygiai pripažintos sumos, dėl kurių ji prisiėmė įsipareigojimą sumokėti ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais
- **Ateinančių laikotarpių pajamas** sudaro įmonės dar neuždirbtos, tačiau pirkėjų (užsakovų) **už teikiamas tęstinio pobūdžio paslaugas** sumokėtos sumos, kurios pajamomis bus tolygiai pripažįstamos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, kai, suteikus paslaugą, jos bus uždirbamos.

Aktualūs finansinių ataskaitų reglamentavimo ir verslo apskaitos standartų taikymo klausimai

30

Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

Taikytina

- už gautas paslaugas pripažintoms sąnaudoms, už kurias dar nereikia mokėti (pvz. pagal ilgalaikę patalpų priežiūros sutartį)
- pelno pagal atgalinės nuomos sutartį paskirstymui
- ateinančio laikotarpio pajamoms pagal lojalumo programas

Netaikytina

- sąnaudos, kurios bus apmokėtos iki ataskaitų datos
- pagal sutartis, kai už gautus pinigus pajamos uždirbamos iki ataskaitų datos

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba

prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

Ukmergės g. 222
LT-07157 Vilnius

Telefonas (8 ~ 5) 212 5464

Faksas (8 ~ 5) 262 0782

El. p. info@avnt.lt

www.avnt.lt

Tarnybos darbo laikas

I-IV 8.00-17.00

V 8.00- 15.45

Pietų pertrauka

12.00-12.45

VERSLO
APSKAITOS
STANDARTAI 2016

Valstybės tarnyba 2016 m. spalio 1 d.

